

Spoštovani naročniki laboratorijskih preiskav Laboratorija za imunologijo revmatizma, UKCL!

Obveščamo vas, da smo v skladu s Pravilnikom o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati laboratoriji za izvajanje preiskav na področju laboratorijske medicine (URL 64/04, 11.6.2004), v Laboratoriju za imunologijo revmatizma (LIR) dolžni zagotoviti popolno sledljivost biološkega materiala, zato mora biti biološki material pravilno označen, spremna dokumentacija pa mora biti pravilno izpolnjena. V ta namen vam navajamo podatke, ki so zahtevani ob sprejemu biološkega materiala in pomembne informacije za naročanje laboratorijskih preiskav v LIR.

1. ZAHTEVANI PODATKI ZA SPREJEM BIOLOŠKEGA MATERIALA

A) Na epruveh:

- Ime in priimek ter datum rojstva preiskovanca
- Številka elektronskega naročila (v primeru e-naročila)
- Šifra napotne zdravstvene organizacije (v primeru e-naročila)
- Oznaka vrste biološkega materiala, v primeru centrifugiranega in odlitega vzorca

Opozorilo: podatki naj bodo natisnjeni na nalepki!

B) Pri računalniškem naročilu:

- Priimek in ime preiskovanca
- Datum rojstva in spol preiskovanca
- Matična številka bolnika (hospital UKCL)
- Številka kartice zdravstvenega zavarovanja (KZZ)
- Šifra napotne zdravstvene organizacije
- Šifra napotnega zdravnika.
- Kontaktna telefonska številka naročnika
- Laboratorijske preiskave
- Datum in ura odvzema

C) Pri naročilu z naročilnico LIR (dostopna na povezavi <http://lab.biarti.si/informacije>):

- Priimek in ime preiskovanca
- Datum rojstva in spol preiskovanca
- Številka kartice zdravstvenega zavarovanja (KZZ)
- Naziv in šifra napotne zdravstvene organizacije
- Ime in priimek napotnega zdravnika ter njegova šifra
- Kontaktna telefonska številka naročnika
- Označene laboratorijske preiskave na naročilnici
- Datum in ura odvzema.
- Datum naročila ter žig in podpis zdravnika.

Biološki material, kjer ne bo mogoče nedvoumno identificirati preiskovanca, naročnika laboratorijskih preiskav ter biološki material z nesprejemljivo kakovostjo (razbiti vsebniki, razlitja), bomo morali žal zavrniti v izogib vsem tveganjem in v korist pacientov!

2. NAVODILA ZA PRAVILEN ODVZEM, TRANSPORT IN PREVZEM VZORCEV ZA PREISKAVE V LABORATORIJU ZA IMUNOLOGIJO REVMAZMA

Vsi vzorci naročnikov izven UKCL za preiskave LIR morajo biti opremljeni z "Naročilnico za preiskave v Laboratoriju za imunologijo revmatizma" (v nadaljevanju "Naročilnica LIR"), ki NADOMEŠČA »zeleno« napotnico. Na pošiljki mora biti jasno napisan naslov Laboratorija za imunologijo revmatizma.

1. Splošna navodila:

- a. Odvisno od naročenega števila preiskav se bolnikom na tešče odvzame **1 do 3 (5 ali 7 ml) biokemične epruveti krvi brez dodatkov**, razen za preiskavi Krio in HLA B27 (**glej Laboratorijski vodnik na spletni strani UKCL**);
- b. Za vsakega bolnika mora naročnik preiskav izpolniti "Naročilnico preiskav LIR", ki je dostopna na povezavi in si jo natisne sam naročnik preiskav;
- c. Naročnik preiskav LIR:
  - čitljivo in v celoti izpolnjeno naročilnico pošlje skupaj z vzorcem v LIR
  - si naredi fotokopijo za svojo lastno evidenco.

2. Odvzem, transport in prevzem vzorca za preiskave v serumu (HEp-2, anti-ENA, anti-dsDNA, anti-PDH, aCL, IgA aCl, anti-β2GPI, aPS/PT, anti-CCP, C3c, C4, IF ANCA, anti-MPO/PR3, anti-GBM, PANEL ANCA, PANEL JETRA, PANEL PM/SSc, PANEL MYO, RF, SAA, IFX, anti-IFX, ADL):

- a. Odvzem krvi in priprava vzorca za transport:
  - odvzeta kri se centrifugira 10 min na 1800 x G in oddeli serum v epruvete primerne za varen transport.
- b. Transport in prevzem seruma:
  - vzorec oddan osebno, preko kurirske/reševalne službe na sprejemnem oknu LIR skupaj z "Naročilnico LIR", ki jo podpiše oseba ob sprejemu vzorca;
  - po redni/hitri pošti.

3. Odvzem, transport in prevzem krvi za preiskave KRIO (TAKO ODVZETA KRI JE PRIMERNA TUDI ZA VSE OSTALE PREISKAVE LIR razen HLA B27):

- a. Odvzem krvi in priprava vzorca za transport:

Pred odvzемом krvi morate zagotoviti, da je transportna termos posoda, potrebno število injekcijskih igel in biokemičnih epruvet brez dodatkov (1 x 7 ml ali 2 x 2,5 ml) ogretil na +37°C. Odvzem krvi se izvaja vedno z ogreto injekcijsko iglo v **ogreto biokemično epruveto** in se jo takoj prenese v termovko ogreto na +37°C.

Vzorec za preiskavo na krioglobuline sprejemamo do 12:30 h!!
- b. Transport in prevzem krvi: vzorec mora skupaj z "Naročilnico LIR" prispeti v LIR v najkrajšem možnem času: **KRI SE NE SME OHLADITI POD +37°C.**

4. Odvzem, transport in prevzem krvi za preiskavo HLA B27 :

- a. Odvzem 5ml krvi z dodatkom EDTA, citrata ali heparina
- b. Transport in prevzem krvi: kot za serum

3. ZAVRNITVENA MERILA ZA VZORCE POSLANE NA PREISKAVE LIR

Vzorec je neprimeren za testiranje in ga lahko prevzemnik vzorcev, ki jih pošiljajo v LIR naročniki izven UKCL in naročniki organizacijskih enot UKCL in se zbirajo na sprejemnih mestih v BPD (v KIKKB v Bolnici dr.Petra Držaja, skozi sprejemno okno LIR), **zavrne zaradi sledečih nepravilnosti:**

- **napačno odvzeta kri in/ali priprava vzorca** (predvsem za preiskavo na krioglobuline in HLA B27)
  - **premalo vzorca** ne glede na razlog
  - **vzorec prestar** (C3c, C4 je potrebno določati v svežem vzorcu).
  - **poškodovana embalaža** (epruveta/paket/pošiljka) **v kateri je vzorec**, iz katere je razvidno, da ni suha, cela in da oznake ter napisi na njej niso jasno čitljivi - zaradi česar je lahko prišlo do izhlapitve, kontaminacije ali drugačne spremembe vzorca in/ali nejasnih napisov, zaradi česar bi lahko prišlo do napak pri testiranju in/ali zamenjavi vzorcev.
  - **nima potrebnih jasnih oznak in napisov**, ne glede na razlog
  - če je naročena **preiskava KRIO in vzorec ob sprejemu nima temperature $+37^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$** .
  - če vzorec do prevzema v LIR **ni bil pravilno shranjen in/ali transportiran**.
- a. Naročnika se obvesti, da vzorec ni uporaben za preiskave, ki jih izvaja LIR.
- b. Naročilnica LIR se shrani in čaka na nov vzorec največ 30 dni.

Nepravilno izpolnjena Naročilnica LIR:

- naročnika pismeno obvestimo, da je Naročilnica LIR nepravilno/pomanjkljivo izpolnjena in ga pozovemo, da pravilno izpolni oz. dopolni zahtevane podatke;
- vzorec se hrani do prejema dopolnjene Naročilnica LIR največ 30 dni.

Ta zavrnitvena merila veljajo za vse vzorce prevzete v LIR, ne glede na naročnika/pošiljatelja.

Vodja LIR

doc.dr. Saša Čučnik, univ.dipl.biol.
spec.med.biokem.

